

*Цуцкірідзе М. С.,
кандидат юридичних наук,
заслужений юрист України,
заступник начальника
Головного слідчого управління
Національної поліції України*

УДК 343.102

СПІВВІДНОШЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СЛІДЧОГО З ДІЯЛЬНІСТЮ НЕУПОВНОВАЖЕНИХ УЧАСНИКІВ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ

Із набуттям чинності Кримінального процесуального кодексу України процесуальна діяльність слідчого зазнала значних трансформацій у своєму змісті та обсязі, що змінило традиційний погляд на процесуальну діяльність уповноваженого суб'єкта. Тому сьогодні актуальним стає питання щодо правового регулювання діяльності учасників досудового розслідування, зокрема слідчого та його взаємодії з іншими неуповноваженими учасниками кримінального процесу в цілому, оскільки ні практикою, ні науковими дослідженнями в кримінальному процесуальному праві в період дії Кримінально-процесуального кодексу 1960 р. ця проблематика не була вирішена.

Мета статті: на підставі системного аналізу кримінального процесуального законодавства України, наукових джерел, а також матеріалів практики проаналізувати співвідношення діяльності слідчого з діяльністю неуповноважених учасників досудового розслідування та визначити їх особливості.

Указується, що процесуальна діяльність слідчого стала більш контрольованою як з боку неуповноважених учасників розслідування, так і уповноважених його учасників. Розширено перелік процесуальних дій і рішень слідчого, які він повинен узгоджувати з прокурором та слідчим суддею, а також тих, котрі можуть бути оскаржені зацікавленими учасниками провадження.

Зроблено висновок про те, що слідчий, реалізуючи норми кримінального процесуального права у формі застосування, може здійснювати діяльність як автономно, так і у взаємодії з неуповноваженими учасниками досудового розслідування.

Ураховуючи те, що неуповноважені учасники реалізують адресовані їм права, обов'язки і заборони, як правило, лише у взаємодії зі слідчим, автором доводиться, що діяльність слідчого полягає в акумулюванні результатів процесуальної діяльності усіх інших учасників розслідування, в тому числі й тих, які здійснюють відомчий контроль, прокурорський нагляд і процесуальне керівництво, судовий контроль.

***Ключові слова:** слідчий, кримінальна процесуальна діяльність, досудове розслідування, учасники досудового розслідування.*

Кримінальний процесуальний кодекс України (далі – КПК) істотно змінив регламентацію

відносин слідчого з неуповноваженими учасниками досудового розслідування (як зацікавленими, так і незацікавленими

у результатах кримінального провадження). Змінилися зміст і форма діяльностей, здійснюваних слідчим та іншими учасниками розслідування. Однак у науці кримінального процесу протягом п'яти років дії чинного КПК не приділяється увага вирішенню питання про те, в якому співвідношенні перебувають діяльності цих учасників. Між тим, вирішення цього питання є цінним не саме по собі, а в аспекті того, як слідчий як уповноважений представляти державні інтереси у кримінальному провадженні повинен впливати на поведінку учасників досудового розслідування, які таких повноважень не мають. Окрім того, доцільним є також з'ясування питання про те, які у неуповноважених учасників є процесуальні важелі впливу на слідчого з метою реалізації власних прав та законних інтересів.

У вітчизняній науці кримінального процесу питання про співвідношення діяльності слідчого з діяльністю неуповноважених учасників досудового розслідування ще не ставилося. Принаймні таке твердження є правильним щодо наукових робіт, виданих після набрання чинності КПК 2012 р.

Для розкриття змісту питання, що є предметом дослідження в цій статті, треба виконати такі завдання: з'ясувати, в якому співвідношенні перебувають діяльності слідчого та неуповноважених учасників досудового розслідування; в'яснити, чи можуть діяльності цих учасників розслідування здійснюватися автономно, тобто незалежно одна від одної.

У навчальній юридичній літературі кримінальна процесуальна діяльність традиційно визначається як врегульована кримінальним процесуальним законом діяльність органів досудового розслідування, прокурора і суду¹, тобто органів і посадових осіб, наділених владними повноваженнями.

Н. В. Глинська, В. С. Зеленецький зазначили, що більшість дослідників (П. А. Лупинська, В. В. Вандишев, Л. Д. Кокорев, В. Г. Дрьомов) виходять з того, що поняття «діяльність» у площині кримінального судочинства означає певну сукупність (комплекс, систему) правозастосовних дій, які вчинюються суб'єктами у формі праводіносин, в установленому законом порядку та спрямовані на досягнення цілей кримінального судочинства. Оскільки прийняття правозастосовних актів (кримінальних процесуальних рішень) як кульмінаційного етапу будь-якого правозастосовного процесу (а саме із правозастосуванням пов'язується сутність та призначення кримінальної процесуальної діяльності) є винятковою компетенцією уповноважених державою органів, суб'єктами виду діяльності, що розглядається, є винятково державні органи та особи, які здійснюють провадження у кримінальній справі, – органи досудового розслідування, прокурор, суд (суддя). Процесуальна ж діяльність решти учасників процесу (підозрюваного, обвинуваченого, їх захисників і законних представників та ін.) здійснюється на підставі та у порядку, визначеному законом, і за своїм правореалізуючим характером відображається у формах дотримання, виконання та використання норм права, а отже не підпадає під ознаки кримінальної процесуальної діяльності в силу її правозастосовного характеру².

За логікою зазначених учених-процесуалістів у стадії досудового розслідування слідчий як особа, яка вправі приймати кримінальні процесуальні рішення, здійснює кримінальну процесуальну діяльність, а усі інші, у кого таке право не передбачене, якусь іншу – не процесуальну – діяльність або ж взагалі її не здійснюють. Подібне твердження має певний сенс в умовах дії Криміналь-

¹ Л Лобойко, Методи кримінально-процесуального права (Дніпропетровськ, Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ. 2006) 13.; В Назаров, Г Омеляненко, Кримінальний процес України Вид. 2-е, доп. і переробл. (Київ, Атіка 2007) 4.; Л Удалова, Кримінальний процес України (Київ, ПАЛИВОДА 2007) 11.

² Ю Баулін, В Борисов, Л Дорош та інші, Проблеми забезпечення ефективності діяльності органів кримінального переслідування в Україні (Харків, Право 2010) 150.

но-процесуального кодексу України (КПК) 1960 р., в яких, до речі, це твердження і висловлювалося. Але в умовах дії чинного КПК, в якому передбачене право учасників кримінального провадження, не наділених владними повноваженнями, самостійно реалізовувати норми кримінального процесуального права у формах використання (наприклад, самостійно залучати експерта), дотримання та виконання, варто визнати, що ці учасники все ж таки здійснюють кримінальну процесуальну діяльність. Інша справа, що результати цієї діяльності учасники досудового розслідування, які не мають владних повноважень, не можуть самостійно визнавати доказами і приймати на їх підставі кримінальні процесуальні рішення, як це вправі робити слідчий, прокурор, суд. Однак вони мають право використовувати їх на власний розсуд для досягнення своїх цілей у кримінальному провадженні: наприклад, подавати чи не подавати слідчому висновки експертів, отриманих у результаті самостійного залучення останніх.

Якщо вважати кримінальною процесуальною діяльністю лише діяльність слідчого та інших уповноважених посадових осіб, то тоді виникає питання про те, який (якщо не кримінальний процесуальний) характер має діяльність інших – неуповноважених – учасників досудового розслідування. Останні реалізують свої права, обов'язки та адресовані їм заборони, викладені в нормах кримінального процесуального права. Роблять вони це в межах кримінального провадження. Кримінальний процесуальний характер їхньої діяльності є очевидним. Зрозуміло, що частину цієї діяльності вони здійснюють самостійно, а частину «через» уповноважених осіб, які врешті-решт і приймають проміжні та кінцеві кримінальні процесуальні рішення. Однак ця обставина не є підста-

вою для висновку про те, що неуповноважені учасники досудового розслідування здійснюють діяльність, яка не є кримінальною процесуальною. Вони дійсно не вправі здійснювати правозастосовну діяльність. Для цього утворені і функціонують уповноважені державні органи досудового розслідування і уповноважені співробітники цих органів – слідчі.

Кримінальна процесуальна діяльність слідчого та діяльність інших учасників досудового розслідування тісно пов'язані між собою. Більше того, кримінальна процесуальна діяльність як цілісність складається з діяльностей усіх її учасників. Причому кримінальний процес розглядають як діяльність, і як систему правовідносин. Усі суб'єкти кримінального провадження (як уповноважені державою, так і ті, що мають власні інтереси чи представляють інтереси інших осіб та допомагають судочинству), вступають у процесуальні правовідносини. Уже одна ця обставина не дозволяє виключати їх із числа суб'єктів, котрі здійснюють кримінальну процесуальну діяльність. Інша справа, що «одним із суб'єктів правовідносин, які виникають під час кримінальної процесуальної діяльності, повинен бути уповноважений державний орган чи його службова особа»¹. З такою позицією важко не погодитися.

У загальній теорії права до елементів правовідносин відносять: суб'єктний склад, об'єкт, зміст (права й обов'язки, повноваження, відповідальність суб'єктів правовідносин)².

Права, обов'язки і повноваження можуть бути реалізовані лише в перебігу діяльності. Більше того, сам процес їх реалізації по суті є кримінальною процесуальною діяльністю. Ще М. М. Розін зазначав, що кримінально-процесуальні норми регулюють діяльність суду і процесуально-правові відносини між сторонами і судом³.

¹ Л Карабут, Кримінальна процесуальна діяльність (Луганськ, РВВ Луганського держ. ун-ту внутр. справ 2014) 18.

² О Скаун, Теорія держави і права (Харків, Консум 2001) 348–349.

³ Н Розін, Уголовное судопроизводство: пособие к лекциям. 2-е изд., изм. допол. (СПб., Издание Юридического книжного склада «Право» 1914) 7–8.

На нерозривний зв'язок між діяльністю і відносинами вказували провідні учені-процесуалісти радянського періоду розвитку науки кримінального процесу.

Так, М. С. Строгович уважав, що «нормами кримінально-процесуального права регламентується і регулюється порядок розслідування і вирішення кримінальних справ, діяльність органів слідства, прокуратури і суду та їх відносини з громадянами і організаціями, що беруть участь у провадженні кримінальних справ»¹.

Подібну до зазначеної позицію займала і П. С. Елькінд, яка відмічала, що «предметом регулювання кримінально-процесуального права є поведінка учасників суспільних відносин, що реалізується в сфері порушення, розслідування, розгляду і вирішення справ про злочини між суб'єктами кримінально-процесуальних прав і обов'язків»².

На протигагу зазначеним авторам С. Д. Мілицин наполягав на тому, що кримінальне процесуальне право регулює саме суспільні відносини, які виникають між учасниками кримінального судочинства, а не їх окремі дії (діяльність)³. На думку автора, вказівка при визнанні предмета регулювання поряд з відносинами і на відповідну діяльність видається зайвою, оскільки суспільні відносини є необхідною формою (результатом) реалізації будь-якої соціально значущої діяльності, котра не може існувати поза суспільними відносинами⁴.

М. А. Погорецький вважає, що провадження процесуальних дій пов'язано зі здійсненням державними органами й учасниками процесуальних дій своїх прав і обов'язків, а отже, вони вступають між собою у певні правовідносини, пе-

редбачені кримінально-процесуальним законом. Кримінально-процесуальна діяльність, на його думку, може відбуватися тільки у формі кримінально-процесуальних відносин. Іншого, крім процесуально-правових відносин, способу здійснення прав і обов'язків у кримінальному процесі не існує. Кримінальний процес, на думку вченого, – це врегульована нормами кримінально-процесуального права діяльність органів дізнання, слідчого, прокурора, судді і суду по розкриттю злочинів, викриттю й покаранню винних та недопущенню покарання невинних, а також система правовідносин, що виникають у перебігу цієї діяльності, вказаних органів один з одним, а також з громадянами, посадовими особами, установами, підприємствами, громадськими об'єднаннями й трудовими колективами, які залучаються до сфери кримінально-процесуальної діяльності⁵.

Компромісну позицію з розгляданого питання займає С. О. Гемай, яка вважає, що предметом правового регулювання є і відповідні суспільні відносини, і діяльність, що здійснюється у кримінальних справах. На думку авторки, в такій динамічній системі, котрою є кримінальний процес, на перший план виходить діяльність суб'єктів. Однак ця діяльність і є поведінкою, котра є одним зі структурних елементів кримінально-процесуальних відносин⁶.

Т. О. Лоскутов, проаналізувавши теоретичні підходи до розуміння у науці кримінального процесу структури предмета правового регулювання, дійшов висновку про те, що предмет регулювання кримінального процесуального права на всіх розглянутих історичних етапах (від 1864 р. по теперішній час – М. Ц.)

¹ М Строгович, Курс советского уголовного процесса Т. 1. (Москва, Наука 1968) 44.

² П Элькин, Толкование и применение норм уголовно-процесуального права (Москва, Юрид. лит. 1967) 6.

³ С Милицин, Предмет регулирования советского уголовно-процесуального права (Свердловск, Изд-во Урал. ун-та 1991) 12.

⁴ С Милицин, Предмет регулирования советского уголовно-процесуального права (Свердловск, Изд-во Урал. ун-та 1991) 12–13.

⁵ М Погорецький, Кримінально-процесуальні правовідносини: структура і система (Харків, Арсіс ЛТД, 2002). 8.

⁶ С Гемай, 'Структура диспозиції норм кримінально-процесуального права' (2007) 37 *Вісник Харківського нац. ун-ту внутр. справ* 149.

визначався вченими-процесуалістами через кримінальну процесуальну діяльність та (або) кримінальні процесуальні відносини¹.

Можна і далі продовжувати аналіз думок з цього питання, але і наведених тут достатньо для висновку про те, що який би підхід до розуміння кримінального процесу (діяльність чи правовідносини) не застосовувався, слідчий здійснює свою діяльність як в «автономному режимі», так і в безпосередній взаємодії з зацікавленими та з незацікавленими учасниками досудового розслідування.

Варто погодитися з висловленим у науці висновком про те, «що кримінальна процесуальна діяльність становить собою складне явище. Під нею не можна розуміти лише ті дії, що виконуються державними органами та їх службовими особами. Для позначення останніх у теорії кримінального процесу «винайшли» термін – «органи й особи, які ведуть процес». Так, вони процес можуть «вести», тобто фактично керувати ним, діючи на підставі принципу публічності (офіційності). Але стверджувати, що тільки діяльність, яка здійснюється цими органами, й є кримінальною процесуальною, означає значно звужувати її поняття»².

В юридичній науці кримінальну процесуальну діяльність розглядають у широкому та вузькому її розумінні. У широкому розумінні – це загальна сукупність дій суб'єктів кримінального судочинства, які вчиняються в установленому законом порядку. У вузькому розумінні – діяльність кожного суб'єкта кримінального процесу, що складається із сукупності послідовно вчинюваних ним конкретних процесуальних дій³. Така позиція відображає об'єктивний стан речей з «розподілом» діяльності між учасниками досудового розслідування. Тут важливо підкреслити одну істотну обставину.

Кримінальна процесуальна діяльність слідчого, з одного боку, є лише частиною «загальної сукупності дій», здійснюваних усіма учасниками досудового розслідування. З іншого боку, діяльність слідчого полягає в акумулюванні результатів процесуальної діяльності усіх інших учасників розслідування, в тому числі й тих, які здійснюють відомчий контроль, прокурорський нагляд і процесуальне керівництво, судовий контроль. Матеріали кримінального провадження перебувають у розпорядженні слідчого і вся інформація, яка має процесуальне значення для цього провадження, передається до слідчого або добровільно, або за його вимогою чи в результаті здійснюваних ним слідчих (розшукових) дій.

Правильним буде твердження про те, що суспільні відносини беруться до уваги на етапі формулювання і ухвалення законодавцем норм кримінального процесуального права, а також під час здійснення аналізу цих норм з погляду правильного їх застосування. Кримінальна процесуальна діяльність слідчого має значення у зв'язку з реальною його діяльністю у конкретних кримінальних провадженнях на стадії досудового розслідування. Через те, що слідчий здійснює її, як правило, в умовах дефіциту часу, йому не випадає кожен свою дію чи рішення аналізувати з огляду на їхнє місце і роль у системі процесуальних відносин, що складаються, розвиваються і припиняються у конкретному провадженні. Однак це не означає, що слідчий повинен ігнорувати участь у правовідносинах інших учасників досудового розслідування, не наділених владними повноваженнями. Варто підтримати думку М.С. Строговича, Г.М. Колбая, які вважали, що суб'єктами кримінальної процесуальної діяльності (кримінального процесу) є

¹ Т Лоскутов, Предмет регулювання кримінального процесуального права (Київ, Істина 2016) 131.

² Л Карабут, Кримінальна процесуальна діяльність (Луганськ, РВВ Луганського держ. ун-ту внутр. справ 2014) 19.

³ Ю Баулін, В Борисов, Л Дорощ та інші, Проблеми забезпечення ефективності діяльності органів кримінального переслідування в Україні (Харків, Право 2010) 151.

особи як ті, які представляють державний інтерес, так і ті, котрі відстоюють власні інтереси¹.

Із набуттям чинності КПК кримінальна процесуальна діяльність слідчого зазнала трансформацій у плані змісту та обсягу.

З одного боку, слідчий у своїй діяльності може менше контактувати з іншими – неуповноваженими – учасниками досудового розслідування, бо вони вправі здійснювати певні дії самостійно. Такий підхід законодавця узгоджується з тими змінами державної влади, які відбулися в суспільстві наприкінці двадцятого століття. «Зміна режиму державної влади з авторитарного на демократичний, а з цим і усіх напрямів її діяльності, у тому числі правозастосовної, на порядок денний поставила питання щодо обмеження ролі держави у такому різновиді юридичної діяльності, якою є кримінальна процесуальна»².

Концепція самообмеження держави у кримінальному процесі була обґрунтована у 1991 році О.Б. Мізуліною³. Ідеї, викладені в її монографії і докторській дисертації, не були сприйняті однозначно ученими-процесуалістами. Так, В.З. Лукашевич зазначив, що захист дисертації якщо і повинен був відбутися, то не раніше, ніж через десять років⁴. Фактично йшлося про те, що ідеї О.Б. Мізуліної в 1991 році були ще не на часі. Однак, якраз через десять років (у 2001 році) після видання монографії О.Б. Мізуліною в Російській Федерації було ухвалено новий Кримінально-процесуальний

кодекс⁵, в якому були прийняті ідеї її авторки.

За висловом О.Б. Мізуліної, держава в особі своїх компетентних органів як незмінний супутник кримінального процесу є тим «режисером, який здійснює його збирання та визначає зміст»⁶. Результати діяльності суб'єктів кримінальних процесуальних правовідносин тільки тоді матимуть правове значення, якщо вони сприйняті органом досудового розслідування, прокурором чи судом, тобто після отримання ними «офіційного статусу». Не мають правового значення для конкретного кримінального провадження (не є правовими) і відносини, що виникають між суб'єктами процесу, якщо в них не бере участі державний орган, який прийняв справу до свого провадження⁷. У нашому випадку співробітник органу досудового розслідування – слідчий – може і не брати участі у діях, які закон дозволяє вчиняти неуповноваженим учасникам досудового розслідування. Однак відомості, здобуті в результаті цих дій, сторони і потерпілий, не подаючи їх слідчому, вправі подати як докази до суду. Останній є тим державним органом, без якого зазначені відомості не матимуть правового значення. Відтак діяльність учасників досудового розслідування, які не є уповноваженими особами, може мати автономний щодо слідчого характер до моменту передавання її результатів до суду в судових стадіях кримінального провадження.

З іншого боку, процесуальна діяльність слідчого стала більш контролюва-

¹ Г Колбая, Соотношение предварительного следствия и судебного разбирательства (Москва, Юрид. лит. 1975) 34.; М Строгович, Курс советского уголовного процесса Т. 1 (Москва, Наука 1968) 205.

² Л Карабут, Кримінальна процесуальна діяльність (Луганськ, РВВ Луганського держ. ун-ту внутр. справ 2014) 20.

³ Е Мизулина, Уголовный процесс: концепция самоограничения государства (Тарту, Тартуский ун-т 1991) 148.

⁴ Е Мизулина, 'О технологической теории уголовного процесса' Уроки реформы уголовного правосудия в России (по материалам работы Межвед. рабочей группы по мониторингу УПК РФ и в связи с пятилетием со дня его принятия и введения в действие) (Москва, Юристы 2006) 69.

⁵ Уголовно-процесуальний кодекс Российской Федерации от 18 декабря 2001 года: Собрание законодательства Российской Федерации 2001 № 52. ст. 4921 <<http://pravo.gov.ru/proxy/ips/?docbody=&nd=102073942>> дата обращения 05.05.2018.

⁶ Е Мизулина, Уголовный процесс: концепция самоограничения государства (Тарту, Тартуский ун-т 1991) 10.

⁷ Л Лобойко, Методи кримінально-процесуального права (Дніпропетровськ, Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ 2006) 58.

ною як з боку неуповноважених учасників розслідування, так і уповноважених його учасників. Розширено перелік дій і рішень слідчого, які він повинен узгоджувати з прокурором та слідчим суддею, а також тих, котрі можуть бути оскаржені зацікавленими учасниками провадження. Отже, кримінальна процесуальна діяльність слідчого може стосуватися як дій зі з'ясування обставин кримінального правопорушення, у зв'язку з яким розпочате досудове розслідування, так і дій з пояснення своєї поведінки посадовим особам, котрі здійснюють відомчий контроль, прокурорський нагляд та судовий контроль. Причому зазначений другим елементом предмета діяльності слідчого може «опрацьовуватися» слідчим як за скаргами зацікавлених учасників досудового розслідування, так і на вимогу посадових осіб, котрі здійснюють контроль та нагляд за його (слідчого) діяльністю.

Зрозуміло, що відділити діяльність від процесуальних відносин неможливо. Але діяльність кожного учасника, який є суб'єктом кримінальних процесуальних відносин, є відносно самостійною. А у випадках, коли неуповноважені особи самостійно збирають докази, їхня діяльність попри те, що вона здійснюється в рамках досудового розслідування, ніяк не «перетинається» з діяльністю слідчого навіть на завершальному етапі розслідування. Бо сторона захисту зобов'язана надати доступ та можливість скопіювати або відобразити відповідним чином будь-які речові докази або їх частини, документи або копії з них, а також надати доступ до житла чи іншого володіння, якщо вони знаходяться у володінні або під контролем сторони захисту, якщо сторона захисту має намір використати відомості, що містяться в них, як докази у суді, не слідчому, а прокуророві

(ч. 6 ст. 290 КПК «Відкриття матеріалів іншій стороні»).

Не можна протиставляти кримінальну процесуальну діяльність слідчого (як правозастосовний процес) і діяльність неуповноважених учасників досудового розслідування з реалізації норм кримінального процесуального права в інших формах, а саме використання, виконання та дотримання. Діяльність, здійснювана різними учасниками досудового розслідування в єдиних нормативних, часових і просторових межах, звичайно, має різний зміст та різну спрямованість, але від цього вона не стає не процесуальною.

За результатами розгляду наукової проблеми, сформульованої на початку статті, можна дійти такого висновку про те, що слідчий, реалізуючи норми кримінального процесуального права у формі застосування, може здійснювати діяльність як автономно, так і у взаємодії з неуповноваженими учасниками досудового розслідування. Останні ж реалізують адресовані їм права, обов'язки і заборони, як правило, лише у взаємодії зі слідчим. Виняток становлять лише випадки, коли законом для сторони захисту і потерпілого передбачене право самостійно, без участі слідчого здійснювати певні процесуальні дії.

Тема, досліджена у цій статті, є доволі об'ємною. Для її повного опрацювання доцільно здійснювати подальше дослідження за такими напрямками: з'ясування питання щодо співвідношення діяльності слідчого з іншими уповноваженими учасниками – керівником органу досудового розслідування, прокурором, суддею; вирішення питання про можливість підвищення ефективності кримінальної процесуальної діяльності слідчого за рахунок пошуку нових форм взаємодії з іншими учасниками провадження.

REFERENCE LIST**LIST OF LEGAL DOCUMENT**

1. Ugolovno-processualnyj kodeks Rossijskoj Federacii [The Code of Criminal Procedure of the Russian Federation] ot 18 dekabrya 2001 goda: Sobranie zakonodatelstva Rossijskoj Federacii 2001 № 52. st. 4921 <<http://pravo.gov.ru/proxy/ips/?docbody=&nd=102073942>> data obrasheniya 05.05.2018 (in Russian).

AUTHORED BOOKS

2. Baulin Yu V, Borisov V I, Dorosh L V ta inshi, Problemi zabezpechennya effektivnosti diyalnosti organiv kriminalnogo peresliduvannya v Ukrayini [Problems of ensuring the effectiveness of the criminal prosecution authorities in Ukraine] (Harkiv, Pravo 2010) 400 (in Ukrainian).

3. Karabut L V, Kriminalna procesualna diyalnist [Criminal proceedings] (Lugansk, RVV Luganskogo derzh. un-tu vnutr. sprav 2014) 320 (in Ukrainian).

4. Kovalenko Ye G, Kriminalnij proces Ukrayini [The criminal process of Ukraine] (Kiyiv, Yurinkom Inter 2003) 576 (in Ukrainian).

5. Kolbaya G N, Sootnoshenie predvaritel'nogo sledstviya i sudebnogo razbiratelstva [The ratio of preliminary investigation and trial] (Moskva, Yurid. lit. 1975) 152 (in Russian).

6. Lobojko L M, Metodi kriminalno-procesualnogo prava [Methods of criminal procedural law] (Dnipropetrovsk, Dniprop. derzh. un-t vnutr. sprav 2006) 352 (in Ukrainian).

7. Loskutov T O, Predmet regulyuvannya kriminalnogo procesualnogo prava [The subject of the regulation of criminal procedural law] (Kiyiv, Istina 2016) 416 (in Ukrainian).

8. Mizulina E B, Ugolovnyj process: koncepciya samoogranicheniya gosudarstva [Criminal process: the concept of self-restraint of the state] (Tartu, Tartuskij un-t 1991) 148 (in Russian).

9. Milicin S D, Predmet regulirovaniya sovetskogo ugolovno-processualnogo prava [The subject of regulation of Soviet criminal procedural law] (Sverdlovsk, Izd-vo Ural. un-ta 1991) 112 (in Russian).

10. Nazarov V V, Omelyanenko G M, Kriminalnij proces Ukrayini [The criminal process of Ukraine] Vid.2-e, dop. i pererobl (Kiyiv, Atika 2007) 547 (in Ukrainian).

11. Rozin N N, Ugolovnoe sudoproizvodstvo: posobie k lekcijam [Criminal proceedings: manual kb leksiyam] 2-e izd., izm. dopol. (SPb., Izdanie Yuridicheskago knizhnago sklada «Pravo» 1914) 547 (in Belarusian).

12. Skakun O F, Teoriya derzhavi i prava [Theory of state and law] (Harkiv, Konsum 2001) 656 (in Ukrainian).

13. Strogovich M S, Kurs sovetskogo ugolovnogo processa [The course of the Soviet criminal process] T. 1 (Moskva, Nauka 1968) 470 (in Russian).

14. Udalova L D, Kriminalnij proces Ukrayini [The criminal process of Ukraine] (Kiyiv, PALIVODA 2007) 352 (in Ukrainian).

15. Elkind P S, Tolkovanie i primenenie norm ugolovno-processualnogo prava [Interpretation and application of the rules of criminal procedural law] (Moskva, Yurid. lit. 1967) 192 (in Russian).

16. Pohoretskyi M A, Kryminalno-protseualni pravovidnosyny: struktura i systema: [Criminal-procedural legal relations: structure and system] (Kharkiv, Arsis LTD, 2002). 160 (in Ukrainian).

ARTICLE

17. Gemaj S O, 'Struktura dispoziciji norm kriminalno-procesualnogo prava' [The structure of the disposition of the rules of criminal procedural law] (2007) 37 Visnik Harkivskogo nac. un-tu vnutr. sprav 146–156 (in Ukrainian).

CONFERENCE PAPERS

18. Mizulina E B, 'O tehnologicheskoy teorii ugolovnogo processa' [On the technological theory of the criminal process] / Uroki reformy ugolovnogo pravosudiya v Rossii: materialy raboty Mezhd. rabochej grupy po monitoringu UPK RF i v svyazi s pyatiletiem so dnya ego prinyatiya i vvedeniya v dejstvie: sb. st. i mater. (Moskva, Yurist 2006) 68–87 (in Russian).

Tsutskiridze M. The co-relation of the activity of investigator to the activity of unauthorized participants in pre-trial investigation.

The procedural activity of the investigator has undergone significant transformations in its content and scope, which has changed the traditional view of the procedural activity of the authorized entity since current Criminal Procedural Code of Ukraine enured. Currently, the relevant issue – is legal regulation of the activities of pre-trial investigation participants, in particular the activities of the investigator and his interaction with other unauthorized participants of the criminal process in general. Therefore, neither practice nor scientific research in criminal procedural law has not solved the problem during the period of the 1960' Code of Criminal Procedure.

The purpose of the article – to determine features of co-relation between the activities of the investigator and the activities of unauthorized participants in pre-trial investigation which are based on systematic analysis of the criminal procedural legislation of Ukraine, scientific sources, and materials of practice.

It is noted that the procedural activity of the investigator became more controlled by unauthorized participants in the investigation and by the authorized representatives of its participants. The list of procedural actions and decisions of the investigator, which he must coordinate with the prosecutor and investigating judge, which can be appealed by the interested parties of the proceeding, is expanded.

It is concluded that the investigator can operate autonomously or in co-operation with unauthorized participants in pre-trial investigation while transforming criminal procedure legislation.

Entertain the notion of unauthorized participants exercise their rights, obligations and prohibitions only in co-relation with the investigator, as a rule. The author concludes that the investigator's activity consists in the accumulation of the results of the proceedings of all other participants of the investigation, including those who operate departmental control, prosecutorial supervision and procedural guidance, judicial control.

Key words: *investigator, criminal procedural activity, pre-trial investigation, participants of pre-trial investigation.*

Стаття надійшла до редакції журналу 08.05.2018.